



LAPIN LIITTO

LAUSUNTO

21.6.2017

98/00.04.00.02/2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@minedu.fi

Viite: Lausuntopyyntö 24.3.2017

Lausunto ehdotuksesta museopoliittiseksi ohjelmaksi

Museopoliittisen ohjelman tavoitteena on nostaa esiin museot asiantuntijoina, kumppaneina ja mahdollistajina. Museot tarjoavat elämyksiä ja tietoa ja niillä on tärkeä tehtävä kulttuurisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunnan rakentamisessa ja hyvinvoinnin edistämisessä. Museot ovat kattavasti tarjolla oleva kulttuuripalvelu ja niiden rooli alueiden vetovoimaisuuden ja elinvoimaisuuden kehittämisessä on keskeinen. Ohjelmassa linjataan museoalan keskeiset menestystekijät vuoteen 2030.

Museopoliittisessa ohjelmassa esitetään muun muassa alueellisen ja valtakunnallisen museotoiminnan osalta vastuiden, rakenteiden ja rahoituksen uudistamista. Nykyinen valtakunnallisista museoista, valtakunnallisista erikoismuseoista sekä maakunta- ja aluetaidemuseoista muodostuva järjestelmä esitetään korvattavaksi kansallisilla museoilla, sekä valtakunnallisilla ja alueellisilla vastuumuseoilla. Toimenpide-ehdotuksiin sisältyvät myös ehdotukset toimeenpanon ja yhteistyön vastuutahoiksi.

Työryhmän toimenpide-ehdotuksilla ei ole välittömiä vaikutuksia valtiontalouteen. Ehdotukset on mahdollista pääosin toteuttaa valtiontalouden kehysten puitteissa. Työryhmän esityksestä ei aiheudu välittömiä taloudellisia vaikutuksia myöskään kunnille tai muille museoiden ylläpitäjille.

Työryhmän esitykseen sisältyy arvio museolain uudistamistarpeista. Museolaki uudistetaan ja siinä huomioidaan museopoliittisen ohjelman lisäksi kulttuurin rahoitusjärjestelmän uudistamisesta aiheutuvat muutokset. Samalla uudistetaan tarpeelliselta osin Museovirastoa koskevat säädökset.

Toimenpide-ehdotuksen mukaan museolaissa ja tarvittaessa asetuksessa säädetään alueellisen vastuumuseon asiantuntija- ja kehittämistehtävistä mukaan lukien kulttuuriympäristön asiantuntijatehtävät. Tämän ehdotuksen myötä museopalveluiden alueellinen kattavuus ja saatavuus tulevat paranemaan etenkin kulttuuriympäristön asiantuntijatehtävien osalta. Myös valtakunnallinen ohjausjärjestelmä uudistetaan tukemaan alueellisten tehtävien hoitoa ja seurantaa ja valtio rahoittaa alueellisia tehtäväkokonaisuuksia valtionosuusjärjestelmän kautta ylläpitäjälle ohjattavalla erillisrahoituksella.

Lapissa toimii erillismuseona saamelaismuseumo Siida ja maakuntamuseoina Lapin maakuntamuseo Rovaniemellä ja Tornionlaakson maakuntamuseo Torniossa. Lapin liiton virasto pitää tärkeänä, että Lapin maakunnan laajuuden ja sen sisältämien eri kulttuurialueiden vuoksi myös tulevaisuudessa kaikilla kolmella museolla tulee olemaan alueellisen vastuumuseon rooli ja oman alueensa kulttuuriympäristön asiantuntijatehtävät sekä rahoitus näiden tehtävien hoitoon.

Lapin liiton virastolla ei ole muuta huomautettavaa ehdotuksesta museopoliittiseksi ohjelmaksi.

LAPIN LIITTO


Mika Riipi
maakuntajohtaja


Riitta Lönnström
suunnittelujohtaja